

Česká školní inspekce
Olomoucký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Postřelmůvek, okres Šumperk

789 01 Zábřeh, Postřelmůvek 73

Identifikátor školy: 600 148 564

Termín konání inspekce: 25. – 26. listopad a 1. – 2. prosinec 2004

Čj.:	m5-1230/04-11092
Signatura:	km5zy117

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Zřizovatelem školy je obec Postřelmůvek, (na adrese: 789 01 Zábřeh, Postřelmůvek 74). Základní škola (dále jen ZŠ) s kapacitou třicet žáků byla zřízena jako příspěvková organizace a má ke dni inspekce jednu třídu, ve které je současně vyučováno osm žáků 1. a 2. ročníku. Ve školním roce 2004/2005 byla škole Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy udělena výjimka z počtu žáků. Kapacita školy je naplněna na 26,7 %.

Škola sdružuje mateřskou školu (dále jen MŠ) s kapacitou dvacet pět dětí, školní družinu s kapacitou patnáct žáků a školní jídelnu s kapacitou čtyřicet jídel.

Do jednotřídní mateřské školy s provozem od 7:00 do 15:30 hodin je zařazeno 13 dětí ve věku od dvou do sedmi let, z uvedeného počtu dvě děti docházejí nepravidelně. Kapacita MŠ je využita na 52 %.

Žáci obou ročníků ZŠ jsou vzděláváni podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2. Výchovně-vzdělávací činnost MŠ vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání čj. 14 132/01-22.

Rada školy není ustavena.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v základní škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům vzdělávacího programu Základní škola a výchovně-vzdělávací práce mateřské školy vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu ve školním roce 2004/2005
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v základní škole ve vyučovacích předmětech český jazyk, matematika, hudební výchova a praktické činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům vzdělávacího programu Základní škola a výchovně-vzdělávací práce mateřské školy vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu ve školním roce 2004/2005
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v základní škole ve výše uvedených předmětech vzhledem ke schváleným učebním dokumentům vzdělávacího programu Základní škola a výchovně-vzdělávací práce mateřské školy vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu ve školním roce 2004/2005

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Ve školním roce 2004/2005 jsou personální podmínky pro vzdělávání a výchovu žáků v ZŠ a dětí v MŠ příznivé z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti učitelů. Chybějící požadovaná kvalifikace učitelky, která vyučuje výchovné předměty v ZŠ (učitelka MŠ), výrazným způsobem neovlivnila negativně kvalitu sledované výuky. Obě učitelky v MŠ splňují stanovené podmínky odborné a pedagogické způsobilosti.

Organizace vzdělávání a denního provozu ZŠ a MŠ je zakotvena v řadě vnitřních dokumentů, které byly projednány se zaměstnanci. Organizační struktura je účelná, příslušné delegování pravomocí na jednotlivé pracovníky přispívá k zajištění bezproblémového chodu celého subjektu. Tok informací uvnitř subjektu odpovídá jeho velikosti a organizačnímu uspořádání.

Aktuální úkoly jsou řešeny operativně, plánované účelnou kooperací všech pedagogických pracovníků na jednáních pedagogické rady.

Vyučující byly seznámeny s plánem práce školy, jehož součástí je i plán kontrol. Kontrolní činnost má však spíše deklarativní charakter. Hospitační zjištění nejsou náležitě projednávána, záznamy z hospitací neobsahují závěry reagující jak na pozitivní, tak negativní zjištění. Důsledně je prováděna pouze kontrola vedení třídní dokumentace. Záznamy o provádění kontrolní činnosti ani o výsledcích kontroly v ostatních součástech školy nebyly předloženy. Profesní růst pedagogických pracovníků je podporován, zaměření dalšího vzdělávání však zcela nereflektuje prioritní potřeby školy. Ve vedení zaměstnanců ředitelka upřednostňuje demokratický přístup, ve kterém uplatňuje zejména poznatky získané při setkáních ředitelů málotřídních škol.

Personální podmínky vzdělávání a výchovy mají dobrou úroveň.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Všechny součásti jsou umístěny v budově školy v klidné části obce. Do obou typů jsou samostatné vchody se šatnami i vhodným hygienickým zařízením.

Prostorná a účelně zařízena učebna ZŠ plně vyhovuje potřebám výuky podle zvoleného vzdělávacího programu. Žákovský nábytek odpovídá věku žáků, odpočinkový prostor s kobercem byl v průběhu vyučovacích hodin vhodně využit k relaxaci i pro samostatnou práci žáků. Od poslední inspekce v roce 1999 se zkvalitnily sbírky učebních pomůcek pro český jazyk a matematiku. Vynikající je zejména nové vybavení počítačovou technikou. V učebně jsou čtyři počítače s vhodnými výukovými programy pro hospitované předměty. Práce na počítači byla účelně zařazována do výuky, počet žáků umožňuje každodenní využití i v době přestávek. Pro uspokojení zájmu žáků škola realizuje v době mimo vyučování kroužek hry na počítači. Výuka hudební výchovy je vyučována v herně MŠ s velmi dobrým nástrojovým vybavením. Tělesná výchova je za nepříznivých klimatických podmínek prováděna v herně MŠ se základním tělocvičným náradím a náčiním. Další výuka probíhá na prostorné, standardně vybavené školní zahradě nebo v tělocvičně místního Sokola.

Velmi dobré prostorové podmínky MŠ tvořené dělenou místností na pracovnu a hernu umožňují realizovat vzdělávací cíle. Převažuje starší funkční nábytkové vybavení. Přestože věcné prostředí MŠ je podnětné, vzhledem k potřebám současného předškolního vzdělávání schází účelnější uspořádání interiéru se zajištěním volného přístupu dětí k většině hraček, vhodných učebních pomůcek (dětských knih a časopisů), výtvarného, pracovního a doplňkového materiálu. Postupně je inovován fond hraček, dětské i učitelské knihovny. Ložnice určená k odpolednímu odpočinku je značným nadstandardem s ohledem na počet dětí, které v odpoledních hodinách odpočívají (v době inspekce tři děti). Jídelna slouží strážníkům obou typů škol.

Stavu a úpravě školního prostředí je věnována trvalá pozornost, na estetice interiéru budovy se podílí výtvarnou tvorbou učitelky i děti MŠ i ZŠ.

Ředitelka školy zajišťuje postupně obnovu učebních pomůcek a potřebné opravy. Pro inovaci materiálních podmínek MŠ učitelky předkládají vedení subjektu opodstatněné návrhy. Ředitelka školy nemá zpracovány dlouhodobé záměry v oblasti materiálního zabezpečení vzdělávání, ani roční plán práce tuto oblast nepostihuje. V budově školy probíhá mimoškolní vzdělávání žáků v oboru hry na flétnu.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání a výchovy v mateřské škole a základní škole mají velmi dobrou úroveň.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací program

Vzdělávání a výchova žáků 1. – 2. ročníku školy jsou organizovány podle platných učebních dokumentů. Ve školním roce 2004/2005 nemá škola integrované žáky. Učební plán školy a týdenní hodinové dotace jednotlivých předmětů jsou dodrženy, výuka sledovaných vyučovacích předmětů probíhá v souladu s platnými učebními osnovami. Předložená povinná dokumentace základní školy je vedena příkladně a ve stanoveném rozsahu, probrané učivo hodnocených předmětů je zapisováno v třídních knihách výstižně. Kontrola naplňování učebních osnov je důsledná. Minimální preventivní program je vyhodnocován za každý školní rok, témata z této oblasti jsou vhodně začleněna do obsahu některých vyučovacích předmětů.

Při tvorbě rozvrhu hodin respektovala ředitelka školy psychohygienické i didaktické zásady. V časovém rozvrhu přestávek jsou dodrženy stanovené minimální délky jejich trvání. Pravidelný pitný režim přispívá k uspokojování fyziologických potřeb žáků. Řád školy obsahuje všechna doporučená ustanovení, má potřebné administrativní náležitosti a byl projednán a schválen pedagogickou radou.

Vnější informační systém spočívá zejména v pravidelném informování rodičů prostřednictvím žákovských knížek, deníků a schůzek.

Školní vzdělávací program MŠ (dále jen ŠVP) odpovídá obecným cílům předškolní výchovy, stanovené cíle jsou v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání a zohledňují specifické podmínky školy. Učitelky v současné době zpracovávají tematickou část školního vzdělávacího programu. Výchovně-vzdělávací činnost MŠ je vhodně doplňována kulturními, společenskými i poznávacími akcemi.

Kontrolovaná povinná dokumentace je vedena v požadovaném rozsahu a prokazuje naplňování vzdělávacího programu.

Uspořádání celodenních činností umožnilo reagovat na individuální potřeby dětí. Byly dodrženy optimálně stanovené stravovací intervaly a maximální délka pobytu venku. Všechny nezbytné informace jsou rodičům sdělovány prostřednictvím nástěnky nebo osobně.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve vyučovacích předmětech český jazyk a matematika

Personální podmínky pro výuku uvedených předmětů jsou vynikající, vyučující je odborně i pedagogicky způsobilá, zkušená, ve vyučování uplatňovala především individuální přístup. Hospitace proběhly v obou ročnících. Výuka byla naplánována a realizována v souladu s učebními osnovami. Vyučovací hodiny byly promyšleny a velmi dobře připraveny z hlediska výukových cílů, organizace i obsahu.

Sledovaná výuka probíhala v podnětně vybavené učebně. Efektivitě vyučovacího procesu přispělo vhodné využití učebních pomůcek, učebnic a různých forem práce, včetně samostatného plnění zajímavých úkolů. Změna pracovního místa žáků v prostoru celé učebny vytvářela vhodné psychohygienické podmínky výuky.

Vzdělávací cíle, obsah i rozsah učiva byl přizpůsoben individuálním schopnostem žáků. Podíl přímé i samostatné práce byl celkově vyvážený a odpovídal potřebám a schopnostem žáků. Vstupní i průběžná motivace příznivě ovlivňovala jejich pozornost a soustředění. Ke kladům výuky přispělo zařazení různých manipulačních činností a takových metody práce, které rozvíjely představivost a logické myšlení. Důsledná kontrola prováděná učitelkou v začátku samostatné práce žáků předem eliminovala případné nedostatky. Odpovídající důraz byl

kladen na rozvoj řečových dovedností a správných návyků (úpravu pracovního prostředí, správné sezení a psaní apod.). Méně se dařilo bezprostředně hodnotit splnění zadaného úkolu. Byla prováděna účelná závěrečná shrnutí, nechybělo vytváření prostoru pro sebehodnocení, což náležitě podporovalo sebedůvěru žáků. Zápisům do sešitů vyučující věnuje trvalou pozornost, nově zavedené žákovské knížky obsahují dostatek známek z obou předmětů, využíváno je i slovní hodnocení.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech český jazyk a matematika měly velmi dobrou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve vyučovacích předmětech hudební výchova a praktické činnosti

Výuka hudební výchovy probíhala v herně MŠ, výuka praktických činností v učebně ZŠ.

Vzdělávání a výchovu v obou předmětech zajišťuje učitelka bez požadované kvalifikace, což se částečně negativně projevilo zejména v hodnocení předmětu hudební výchova.

Všechny vyučovací jednotky měly promyšlenou organizaci práce i vhodné časové rozvržení.

Ke kladům výuky v hudební výchově patřily účinná úvodní motivace, dobrá materiální podpora, účelná přípravná dechová a rytmická cvičení, efektivní opakování písní i naukových poznatků, uplatňování mezipředmětových vztahů, vhodná volba poslechových skladeb, propojení zpěvu s instrumentální hrou i ztvárnění hudby pohybem. Převažující frontální vedení s častou prací dvojic účelně rozvíjela kooperaci žáků a zvyšovala efektivitu výuky.

Negativně kvalitu vzdělávání a výchovy ovlivnilo příliš rychlé pracovní tempo, které nezohledňovalo individuální schopnosti žáků a omezovalo jejich aktivitu. Nebyl dostatečně využíván prostor herny zejména k pohybu a projevu prožitků žáků z poslechu. Dílčí nekázeň žáků byla ovlivněna málo využívaným motivačním slovním hodnocení jejich výkonů.

Výuka předmětu praktické činnosti měla logickou posloupnost. Zájem, soustředění i vysokou aktivitu žáků pozitivně ovlivnilo aktuální téma, nabídka materiálu, volba technik a dodržení psychohygienických zásad. Srozumitelnost a zejména stručnost sdělování organizačních pokynů i názorného předvedení dílčích pracovních postupů učitelkou přispělo k zachování dostatečného vyučovacího času pro vlastní práci žáků. Nechybělo povzbuzující průběžné hodnocení. Žákům byla poskytována okamžitá zpětná vazba o zvládnutí dílčích pracovních úkonů, v závěru hodiny žáci provedli samostatně úklid pracovních míst.

Vyučovacím předmětům hudební výchova i praktické činnosti chybí systém hodnocení prostřednictvím žákovských knížek.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve vyučovacích předmětech hudební výchova měly dobrou, praktické činnosti velmi dobrou úroveň.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

K ověřování výsledků učení žáků ve školním roce 2003/2004 byly použity kontrolní práce z českého jazyka a matematiky, které byly připraveny i vyhodnoceny ředitelkou školy. V případě negativních zjištění jsou přijímána okamžitá účinná opatření.

V rámci výuky jsou žáci vedeni k sebehodnocení, ve školním roce 2004/2005 využívá škola nové žákovské knížky s pravidelným slovním hodnocením výkonů žáků. Dosažené výsledky vzdělávání a výchovy jsou pravidelně uváděny ve výroční zprávě o činnosti školy. Výtvary žáků jsou využívány k aktuální výzdobě školního prostředí.

Celkový průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v hodnocených předmětech měl velmi dobrou úroveň.

MATEŘSKÁ ŠKOLA

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce

V kvalitě sledované výchovně-vzdělávací práce se příznivě odrazily kvalifikovanost a dlouholeté praktické zkušenosti obou pedagogických pracovníků, částečně i schopnost aplikovat získané poznatky do procesu výchovy a vzdělávání v podmínkách školy.

Spontánní a řízené činnosti

Ze sledované organizace a vedení rovnoměrně zastoupených spontánních a řízených aktivit byla zřejmá účelná spolupráce učitelek v oblastech plánování i realizace.

Průběh spontánních i didakticky cílených aktivit pozitivně ovlivnily zejména pestrost nabídky hraček, pomůcek a různých technických materiálů, přístup učitelek podporující osobnostní rozvoj dětí, jejich tvořivost, představivost, fantazii, komunikaci, samostatné rozhodování, spolupráci a ohleduplnost v kontaktu s vrstevníky i dospělými. Dětem byl vytvářen prostor pro uplatňování vlastních poznatků, zkušeností a dovedností. Ve většinou pružné organizaci řízených činností převažovala méně efektivní frontální forma. Zvolené metody založené na prožitkovém a činnostním učení pozitivně ovlivnily zájem, soustředění a uvědomělou kázeň dětí. Řízené rozhovory se správně kladenými otázkami a objasňováním nových pojmů vedly k aktivizaci slovní zásoby i rozvoji dětského mluvního projevu. Vedení pohybových činností umožňovalo dětem sebeuplatnění, zvláště cvičení s použitým vhodným náčiním podporovalo důkladnější provádění pohybových úkonů a posilovalo uspokojení dětí. Organizační přechody a režimové činnosti probíhaly plynule s podporou samostatnosti v sebeobsluze a při organizaci stravování. Na přirozenou a klidnou pracovní atmosféru měly vliv účinná motivace, citlivý individuální přístup učitelek a průběžné kladné hodnocení dětských výkonů.

Spontánní činnosti i řízené činnosti měly velmi dobrou úroveň.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

V průběhu sledovaných spontánních a řízených činností byla dětem věnována důsledná pozornost v oblastech rozvoje jemné a hrubé motoriky, vyjadřovacích schopností a poznání, pohybových, pěveckých, výtvarných i konstruktivních dovedností. Děti projevily schopnost vzájemně komunikovat a spolupracovat. Na velmi dobré úrovni byly jejich pohybové dovednosti, manipulační zručnost při konstruktivních hrách a práci s technickým materiálem. V integrovaných aktivitách děti dokázaly uplatnit bohatý repertoár říkadel, básní a písní. Přiměřeně věku a individuálnímu rozvoji reagovaly na organizační pokyny a prokazovaly zvládnutí společenských a hygienických návyků i pracovních a sebeobslužných dovedností.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací činnosti měly velmi dobrou úroveň.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Podkladová inspekční dokumentace – základní školy
2. Rozhodnutí MŠMT čj. 24 174/03-21 ze dne 10. října 2003 s účinností od 1. ledna 2003, kterým se zařazuje škola do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení
3. Zřizovací listina školy vydaná Obcí Postřelmůvek čj. 319/2002 ze dne 8. října 2002 s účinností od 1. ledna 2003

4. Rozhodnutí MŠMT ČR o udělení výjimky z počtu žáků pro ZŠ Postřelmůvek čj. 13 227/04--22 ze dne 25. února 2004
5. Vybraná pedagogická dokumentace školy: třídní knihy, třídní výkazy a katalogové listy žáků všech tříd za školní rok 2004/2005, doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků, jejich pracovní náplně pro školní rok 2004/2005, Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2003/2004, zápisy z jednání pedagogické rady za školní rok 2003/2004 a 2004/2005, Řád školy ze dne 31. srpna 2003
6. Koncepce rozvoje školy předložena ředitelkou školy ke konkurznímu řízení
7. Organizační řád školy ze dne 1. září 2004
8. Provozní řád školy ze dne 1. září 2004
9. Plán práce školy na školní rok 2004/2005 včetně plánu kontroly ze dne 7. října 2004
10. Plán hospitací ředitelky školy – školní rok 2004/2005
11. Záznamy o hospitacích za školní rok 2003/2004 a 2004/2005
12. Zápisy z pracovních porad pedagogických pracovníků za školní rok 2004/2005
13. Akce školy – školní rok 2004/2005
14. Zájmová činnost žáků ve školním roce 2004/2005
15. Vnitřní platový předpis pro školní rok 2004/2005
16. Výkaz škol V 00-01 o vybavení školy ICT a jejich využití ve výuce k 30. září 2004
17. Přehled výchovné práce školního roku 2004/2005
18. Přehledy docházky v měsících září – prosinec 2004 ke dni inspekce
19. Evidenční listy pro děti v MŠ školního roku 2004/2004
20. Školní vzdělávací program MŠ v Postřelmůvku ze dne 15. září 2004
21. Záznamy o dětech školního roku 2004/2005

ZÁVĚR

Personální podmínky umožňují realizovat zvolený vzdělávací program. V systému dalšího vzdělávání chybí zaměření pedagogů na priority školy (vnitřní evaluace, metodické semináře pro nekvalifikovanou učitelku). Kontrolní systém má značné rezervy zejména ve fázích realizace a vyhodnocování zjištění.

Materiální podmínky základní školy umožňují realizovat cíle vzdělávacího programu Základní škola. Přestože v mateřské škole doposud nedošlo k výraznější inovaci věcného prostředí, materiálně-technické zázemí umožňuje v mateřské škole naplňovat záměry vzdělávacího programu.

Výchovně-vzdělávací činnost v základní škole se řídí platnými učebními dokumenty. Mateřská škola prozatím nemá zpracován kompletní školní vzdělávací program. Úspěšná realizace doposud zpracované části je výsledkem účelné spolupráce učitelek. K vhodnému naplňování volného času zejména žáků základní školy chybí širší nabídka zájmových aktivit.

Metody a formy práce zvolené ve sledované výuce většinou odpovídaly stanoveným vzdělávacím cílům, charakteru učiva i věku žáků. K velmi dobré efektivitě vzdělávání a výchovy přispěly účinná motivace, názornost, převažující činnostní učení a většinou uplatňovaný individuální přístup vyučující k žákům. Důležitými negativy byly nerespektování rozdílného pracovního tempa a individuálních schopností žáků, méně bylo využíváno pozitivní motivační hodnocení.

Ve sledované výchovně-vzdělávací činnosti mateřské školy byly uplatňovány promyšlené metody práce, které již částečně reflektovaly současné trendy v předškolním vzdělávání.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobrý (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektor Titul, jméno a příjmení

Podpis

Vedoucí týmu PaedDr. Rudolfa Kukulová

Rudolfa Kukulová, v. r.

Členka týmu Mgr. Danuše Zálešáková

Danuše Zálešáková, v. r.

V Šumperku dne 13. prosince 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 13. prosinec 2004

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Věra Rulišková

Mgr. Věra Rulišková, v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucí inspekčního týmu, tj. PaedDr. Rudolfa Kukulová, Lautnerova 1, 787 01 Šumperk. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad Olomouckého kraje Mgr. Miroslav Gajdůšek, ved. OŠMT Jeremenkova 40 a 779 11 Olomouc	2004-12-23	Mgr. Vamberová, v. r.
Zřizovatel: Obec Postřelmůvek, Postřelmůvek 73 789 01 Zábřeh	2004-12-23	1261/04-11092

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.